

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám ..... 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHALY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy ..... 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 49. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., 1907. JUNIUS 18-án

IV. Year. No. 49.

HORDOZZUK KÖRÜL A KARDOT.

AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG SZÁMÁRA ITT A MUNKA IDEJE.

Ezt a cikket annak a kábelsürgönynek a hatása alatt írjuk meg, melyet már lapunk pénteki számában tettünk közzé.

A magyar király még akkor sem akart halni a magyar alkotmány biztosításáról, a mikor annak a napnak emlékét ünepezték, a melyen annak az alkotmánynak szentségére megesküdött.

Az alkotmány biztosítása iránt kiejtett puszta kérelem annyira megharagította az öreg királyt, hogy be sem várta a tiszteletre rendezett ünnepnek végét, fogta a kofferjét és szaladt vissza Bécsbe.

Kár volt ennyire megharagítani az öreg urat. Illetlen dolog is volt. A vendégjogot tisztelni kell. És Ferencz József vendége volt a magyarnak.

Vendége és semmi egyéb. Neki Magyarország nem a hazája. És a magyar nemzethez csak annyiban van köze, amennyiben ez katonákat, meg — civillistát szavaz meg neki. Ha ezt a magyar nemzet szép csendesen megteszi és egyebekben sem ficzkándozik, akkor viszont Ferencz József is megteszi neki azt a szivességet, hogy a fejére teszi Szent István koronáját és illedelmes meghívásra el is megy néha Budapestre, ha véletlenül másutt nincsen elfoglalva s ha osztrák tanácsosai meg nem tiltják neki.

Aki ezen megütközik, annak meghibbant az elméje. Az osztrák császároktól egyebet nem várhat a magyar nemzet. A történelem megtaníthatott volna bennünket erre régen. Nem az osztrák császár hibája, ha mi magyarok nem akartunk tanulni, ha a multnak tapasztalatai után még mindig akadékoskodunk, ha még most is alkotmánybiztosítókat kívánunk attól, akinek alkotmánya az a kard, amelyet magyar pénzen vásároltunk neki.

Hej! Kossuth Lajos ismerte a Habsburgokat. Ő tudta, hogy az 1867-iki kiegyezés csak Ausztriát menti meg az összeroskadástól, de Magyarország alkotmányának nem

biztosítja a sérthetlenségét. Ő tudta, hogy mit cselekszik, amikor Deák Ferencz a száműzetésből azzal akarta őt visszaédesgetni, hogy a hazának szüksége van reá s ő azzal felelt, hogy a haza IGAZI érdekeinek megvédésére mindig kész, DE AMIG ÉL, ÉLŐ TILTAKOZÁS GYANÁNT AKAR SZEREPELNI MINDEN, BÁRMI NÉVEN NEVEZENDŐ KISÉRLET ELLEN, MELY MAGYAROSZÁG FÜGGETLENSÉGE ELLEN IRÁNYUL.

Kossuth Lajos fia megfeledezett megdicsőült apjának, a magyar nemzet atyjának, ama hazafias megnyilatkozásáról. Ő hitt az osztráknak. Elment a bécsi burgba. És minisztere lett az osztrák császárnak.

Tette jóhiszeműleg. Veszélyben volt tavalay is a haza. Az alkotmány a sárban hevert. A törvényhozókat szuronyokkal kergették széjjel. Az önkény garázdálkodott.

Ferencz József Kossuth Lajos fiához fordult. És Kossuth Lajos, fia engedett. Azt hitte, hogy visszahelyezheti az oltárra a megszentelt alkotmányt, hogy visszaadhatja nemzetének a belbékét s a belbékével megszerezheti az agyonsanyargatott magyaroknak a gazdasági boldogulás módját is.

Kossuth Ferencz hitt és remélt. És csalódott. Hitték és reméltek Andrássy, Werkerle, Apponyi, mindmegannyian, akik a nemzet hü napszámóinak bizonyultak. És csalódtak mindmegannyian.

Több egy éve annak, hogy a tisztítás munkájába fogtak. A magyar nemzetnek pedig manap sincsen alkotmánya. És az alkotmánynak legfelsőbb öre, a magyar király, kezen visszautasít minden kérést, mely az alkotmányra vonatkozik.

Szítottuk Tisza Istvánt, megátkoztuk Fekereváryt, fülükbe dörögtük, hogy ők adták el a magyar nemzetet, hogy bérenczei az osztráknak, hogy hamisan informáltak a királyt, aki jó és nemes, aki nem akarja hü ma-

gyar nemzetének kárát.

Kit szidjunk most? Andrássy meg Kossuth nem adták el a magyar nemzetet. Ők követelték az alkotmány biztosítását. A király, a magyar király megtagadta.

Most már tisztán látunk. Most már tudjuk, hol kell keresnünk a magyar nemzet ellenségét.

Ferencz József, Magyarország apostoli királya nyitotta ki a szemünket.

Töle tudjuk, hogy Magyarországnak mindaddig nem lesz alkotmánya, amíg ezt az alkotmányt — kéri.

Az osztrákok újból felvetették az *összmonarkhiáról* szóló tervüket. Lueger, az osztrák császár székvárosának polgármestere a minap nyíltan hangoztatta. Az összbirodalom létesítéséhez a magyar király megtette az első lépést. Megtagadta, letiporta a magyar alkotmányt.

A tavalynál válságosabb helyzetbe jutott a magyar nemzet. Tavalay szidta a kormányt és bizott a királyban. Most csak kormányában bizhat, amelynek tevékenységét teljesen megbénította azonban az osztrák császár akarata.

A császár nyilván rémuralmat akar létesíteni Magyarországon. A magyar koronával a fején akarja újból megteremteni a 67 előtti viszonyokat. Temetőt akar csinálni Magyarországból, nagyobbbat annál, aminő Világos után volt. Nagyobbbat azért, mert Világos után együtt maradt a magyar nemzet, együvé forrasztotta a gyász, a keserűség. Azóta akkép folyt a császári politika, hogy Magyarországnak ép testü, kardot forgatni képes fiai ide kerüljenek Amerikába. Alig maradt odahaza valaki a haza védelmére.

Ausztria mégis elszámította magát. Ha ideszakadtunk is Amerikába, a hazaszeretet legyőzi a térkülönbséget. Megmutattuk azt tavalay. Talpra állottunk a veszedelemnek első hírére. Megteremtettük az AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉGET. Ez a

A BEVÁNDORLÓ

Szövetség azóta megerősödött. Tagjainak száma ma már sok ezerre megy. És százerek fognak zászlaja alá sorakozni most, hogy Magyarországnak szüksége lesz minden gyermekére.

Hordja körül a Szövetség a véres kardot! Huzzuk meg a vészharangot! Az amerikai magyarság a szabad Amerikában tanulta meg, mikép kell áldozni a hazáért, mikép kell pártját fogni az elnyomottak egyetlen elnyomói ellen.

Innen, Amerikából indult ki a szabadság eszméje, mely lángba borította később egész Európát és elhanyagzott koronákat és trónusokat. Magyarország függetlenségének eszméjét is azok a százerek fogják megvalósítani, akik nemesak dollárokat keresnek a föld gyomrában, hanem magukba szívták azokat a szent tanokat, amelyek ezt a földet, amelyen élünk, előbb szabaddá, azután a világ leghatalmasabb országává tették.

Emelje fel az Amerikai Magyar Szövetség az ő hívó szavát s a föld mélyéből előkerülnek a bányászok, a gépek mellől a munkások s mindmegannyian egyesülni fogunk abban a vágyban: megtenni mindent agyon-tiprott, otrombán lealázott szülőhazánk védelmére, megmentésére.

Singer Mihály.

SZÉNTRUSZT ELLEN.

Kormány az óriás megsemmisítését célozza.

Az Egyesült Államok kormánya egy az Egyesült Államok népét legközelebről érdeklő pert indított meg. Perbe fogta a széntrusztot, hogy feloszlátását keresztülvigye.

Eme trusztanak egyes tagjait a vasutak képezik, amelyek az antracit-vidéken át mennek és a szenet szállítják. A truszt ellen a kormány azt a vádat emeli, hogy kétszeresen sérti a törvényt. Sérti azzal, hogy a vasutak, amelyek a szenet szállítják, egyúttal üzérkednek vele. És sérti azzal, hogy eme fogyasztási cikk árát mesterségesen felemeli.

A széntruszt az összes trusztok között a legkártékonyabb és legveszedelmesebb. Hatalma még a hustrusztnál is félelmetesebbé teszi őt. A hustruszt ellen azzal védekezhet a nép, hogy megvonja magától a hust. A szenet nemesak a nép nem nélkülözheti, de nem nélkülözhetik az iparvállalatok sem. S így ez a truszt megbéníthatja, kedve szerint megakaszthatja az egész országnak iparát.

S ezért a nép hálás szívvel veszi a kormány intézkedését a széntruszt ellen. Hálás szívvel, habár mindenki tudja, hogy a peres eljárásnak gyakorlati eredménye alig lesz. A törvényes ut felette lassu s így éveket fog igénybe venni, míg a megindított per az összes felsőbiróságokat végigjárja.

Van azonban a pernek felette nagy erkölcsi értéke. A kormány a megindított perrel hivatalból irányította a nép szemét a széntruszt garázdálkodására s ezzel eszébe juttatja, hogy csakis a választó urnánál lehet majd ama garázdálkodásnak véget vetni.

HIZSNYAY JÁNOS úr

Connecticut állambeli Danburyben fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

Amerikában a hatalom a nép kezébe van letéve. Ha ezzel a hatalommal józanul élni akar, keresztülviheti, hogy a nélkülözhetetlen fogyasztási cikkek körül trusztok ne garázdálkodhassanak. Keresztülviheti, hogy az ország mindenekelőtt kisajátítási eljárást indít meg a szénbányák ellen s ezeket a nép tulajdonába helyezi át.

Roosevelté az érdem, hogy eziránt megtette az első lépést, amikor pert akasztott a félelmetes óriás: a széntruszt nyakába.

ÚJ BEVÁNDORLÁSI ÁLLOMASOK.

A délidék benépesítésének megkönnyítése.

A délidéknek könyörgését, juttassanak nekik is bevándorlókat, meghallgatták. A bevándorlásnak a délidék felé való irányítását a kormány azzal véli elősegíthetni, hogy bevándorlási állomásokat nyit a déli kikötőkben.

Sargent bevándorlási főbiztos és Frye Alfred a kormányépületek főmérnöke vasárnap utaztak el a Texas állambeli Galvestonba, hogy kiszemeljék a bevándorlási hivatal számára a legalkalmasabb helyet. Galvestonból hasonló okokból New Orleansba és innen a South Carolina állambeli Charlestonba fognak utazni.

Az új bevándorlási állomások mindenestre fognak bevándorlókat juttatni a déli államoknak. Számba menő bevándorlásra a délidék azonban csak akkor fog számíthatni, ha társadalmi viszonyait az Egyesült Államok fenkölt intézményeihez mérten fogja átídomítani és a munkást többre fogja becsülni a rabszolgánál.

DOHÁNYOS KUTYA.

Rosz szivar a halálát okozta.

Ez is csak Amerikában eshetett meg. Egy kutya, amely a Teddy névre hallgat, szenvedélyes dohányzóvá lett. Brooklynban lakó gazdája, egy Kennedy Arthur nevű magánzó, legszívesebben a kutyájával mulatott el. Botjának végét a kutya szájába szokta tenni s azon, hogy a kutya a botot rángatta, Kennedy nagyokat szokott kacagni.

Egyszer egy égő szivart tett a bot végére. A kutya a szájába vette, czuppantott egyet és szivarzott, akár egy ember. Kennedynak ez annyira megtetszett, hogy mindennap megkínálta a kutyáját egy szivarral és ez megszokta a dohányzást.

A minap Kennedy rosz kedvében volt. Meglehetősen rosz szivart adott Teddynek. Ez megharagudott és haragjában lenyelte az égő szivart, mely azután rövidesen véget vetett kutyaeletének.

FURCSA BIRÓ.

Egyenesen felszólít a gyilkolásra.

Egy Law Walter nevű new yorki munkás, aki már hónapok óta nem bírt munkához jutni s akinek családja ennél fogva a legmeztelenebb nyomorban él, a minap azzal akart magán segíteni, hogy a gazdag Olsen Anna asszony házába hatolt, nyilván rablási szándékkal.

Olsen Anna, egy modern óriásnő, meglátta az idegen embert, aki azzal védekezett, hogy ő gázmunkás s egy javítást végzendő jött a házba. Az asszony átlátott a szítár s

addig fogta a betörőt, míg eselédje egy rendőrt hozott a házhoz.

Szombaton állott Law Walter a rendőrbíró előtt, aki a Steinert névre hallgat. A „derék” bíró azzal fordult a vádat emelő Olsen asszonyhoz, hogy sajnálja, hogy a vádlottat le nem lötte. Minden embert, aki a sötétben rablási szándékkal idegen házba lép, mondá a bíró, megérdemli, hogy halomra löjjelek mint egy veszett kutyát.

S ez a bíró, a derék Steinert, még mindig bíraskodik a világ legnépesebb városában, New Yorkban.

HALLELUJA.

A hágai békekongresszus megnyitásához.

A hivatalos békeközvetítőknek nagy napjuk van. Megnyitották Hágában a békekongresszust. Ez már a második. Az első békekongresszusra nyomban következett mint békeeredmény az — orosz-japán háboru. Hogy a második kongresszus minő jelek alatt fog bezáródni, azt csak Németország és Anglia tudná megmondani, amelyek éppen a kongresszus napján vicsorgatják egymásra a fogaikat.

Tény az, hogy egyetlen hatalom sem küldte megbízottját a kongresszusra abból a meggyőződésből, hogy ez a békekongresszus áldásos munkát fog végezhetni. Inkább azért küldik, hogy bebizonyítsák, mikép a lefegyverzés lehetetlen.

Mire való hát az a képmutatás, mikor olaj helyett löport visznek magukkal?

REICHMAN TIVADAR úr

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

The Friedman Print

215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s mindenemű nyomtatványok elkészítését. Kétféleképpen felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK. Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

BEJCZY SÁNDOR

delrayi bankja a legrégebb Michigan államban. Pénzt küld biztos felelősség mellett. Fajjegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalónüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCZY, 2112 River st., DELRAY, Mich., SAJÁT HÁZABAN.

Hajójegyet legjobban vásárolni és Tenrit legbiztosabb kioldani Kiss Emil Bankárnál 104 Second Ave. New York Ten éve fennáll.

Magyarok Amerikában

MEGINT A MENHÁZ.

A segélyegylet igazgatóinak emlékkönyvébe.

Feltétlen hitelt érdemlő forrásból arról értesülünk, hogy a new yorki segélyegylet igazgatóinak többsége azzal védekezik, hogy azért szavazott lapunk szerkesztője ellen, mert a Bevándorló ellenséges álláspontra helyezkedett a menházzal szemben, ennek ártalmára van.

Feltéve, de távolról sem megengedve, hogy a Bevándorlóban a menházra vonatkozólag megjelent cikkek tényleg ártalmára volnának a menháznak, úgy ez még korántsem jogosítja fel a menház igazgatóit arra, hogy a Bevándorló szerkesztőjével szemben hitvány boszúra ragadtassák el magukat, hogy ennek becsületében gázoljanak és kizárják őt abból, hogy egy jótékonyági intézethez az ő fillérjeivel is hozzájárulhasson.

De rögtön behoznival fogjuk, hogy a Bevándorló VÉDTE a menház érdekeit mindmennyiszor, mikor azok az igazgatók LÁBBAL TIPORTÁK annak a menháznak erkölcsi és anyagi érdekét.

Tavaly a Bevándorló rámutatott, hogy a menház akkori vezetője rendellenességeket követett el. Tételről tételre kimutattuk, hogy miben állottak a rendellenességek. Lementünk a menházba, megvizsgáltuk a könyveket és saját szemünkkel szerzett meggyőződésünk alapján KÖVETELTÜK a managernek elmozdítását. TEHÁT VÉDTEK A MENHÁZ ÉRDEKEIT.

Az igazgatóság TAGADTA a rendelleneségek létezését, habár TUDTA, hogy olyanok fennforognak. Sőt az egyik igazgató annyira ment, hogy hátával fedte a rendellenes managert és jótállást vállalt érte. Ezzel az igazgatóság bünrészesévé vált a hűtlen kezelőnek s így LÁBBAL TIPORTA a menház érdekeit, ami kiviláglik abból, hogy később mégis el KELLETT bocsájtania a kérdéses üzletvezetőt.

Az igazgatók személyes ellenszenvből kizárták az igazgatóság kebeléből azt az igazgatót, akinek a közgyűlés határozatánál fogva oda bejutni kellett volna. Botránnyosan MEGSÉRTETTÉK tehát a menház erkölcsi érdekeit.

A Bevándorló ez ellen hevesen tiltakozott, tehát MEGVÉDTE a menház erkölcsi érdekét.

Az igazgatók tullepték az alapszabályokban körülírt hatáskörüket, amikor a közgyűlés megkérdése nélkül megalakultak fogadóbizottsággá és egybeolvadtak az osztrákokkal, tehát botránnyosan MEGSÉRTETTÉK a MAGYAR menház erkölcsi érdekeit.

A Bevándorló kiméltlenül ostromozta ezt az eljárást és hevesen tiltakozott ellene, tehát MEGVÉDTE a menház erkölcsi érdekét.

Grulich „vezér“-igazgató a lakomán tanúsított példátlan viselkedésével meggyalázta a magyarságot, meggyalázta a menházat, a Bevándorló ez ellen kikelt s a magyarság és a menház méltósága MELLETT küzdött.

A Bevándorló a menházról irt minden egyes cikkében odakönyörgött a magyarokhoz, lépjenek be mint tagok a menház kötelékébe, tehát A MENHÁZ ANYAGI ÉS ERKÖLCSI FELVIRÁGOZTATÁSAÉRT KÜZDÖTT. Az igazgatók visszautasítottak

jelentkező tagokat, tehát ANYAGILAG ÉS ERKÖLCSILEG MEGKÁROSÍTOTTA A MENHÁZAT.

Kérdjük tehát a nagyközönségtől, ki bizonyult a menház igazabb barátjának: a szókimondó Bevándorló-e, avagy azok az igazgatók, akik egyebet sem akarnak ismerni, csak személyes hiúságukat?

HENGELMÜLLER ELUTAZOTT. Hengelmüller báró, a washingtoni osztrák és magyar nagykövet Magyarországra utazott. Hosszabb ideig fog ott tartózkodni, ahová a családja már két hónap előtt elutazott. Ugy hírlík, hogy vissza sem jön többé. Ez persze csak hír, de olyan szép, hogy alig merünk hinni benne.

GYARAPODIK A SZÖVETSÉG. Az Amerikai Magyar Szövetség köré, igen helyesen, egyre többen sorakoznak. Ujabban Michigan állambeli Delrayben a Kossuth Lajos egyesület ennek elnöke, Keszey János ur révén testületileg belépett a Szövetségbe. Vajha minél többen követték a szép példát.

COLLINS DOKTOR A BIRÓSÁG ELŐTT. Collins doktornak gyógyintézetét, fájdalom, ismeri minden amerikai magyar. Megismerkedett vele Varga Lajos honfitársunk is, akit a sokat és feltűnően hirdető orvosi intézetben mint magyar levelezőt alkalmaztak. Ezen intézmény tudvalevőleg még mindig „boldogítja“ azokat a szerencsétlen honfitársakat, akik figyelmeztetésünk dacára még mindig hisznek sokat ígérő frázisokban. Collins intézete még mindig él, habár megalapítója már régen odaköltözött, a hol még a jóra való orvosok sem tartanak rendelő órákat. Az öreg Collins doktor nyugszik csendesen az ő sírboltjában, ahol nem háborgatják sem „hálálkodó“ páciensek, sem a gyárilag készült orvosságokat szállító exprezs-kompaniák. Egyet még a tulvilágból is megtesz Collins doktora: hirdeti a magyar lapokban. Így esik meg azután, hogy a jelentkező betegeket valami dr. Charles Ohly „kezeli“ holmi magyar segédekkel, akik, tudja Isten, hol nyerték kiképzésüket. Ohly dr. azonban nem nagy bizalommal van magyar segédjei iránt, mert attól tart, hogy pénzeit — nyilván mert magyaroktól érkeznek be, — elcsusztatják. Éktelen lármát csapott a minap is a doktor ur s azzal vádolta Varga Lajost, hogy — ötven centet ellopott.

Ezen gyengéd rágalom képezi most alapját egy tizezer dolláros kártérítési pernek, melyet ügyfele képviselőjében Hunfalvy Hugó magyar ügyvéd indított meg a new yorki törvényszéknél dr. Ohly ellen, akinek a periratokat már kézbesítették. A doktor urnak most valószínűleg kijut majd azokból a kenőcsökből és éppenséggel sem édes pilulákból, amelyeket rendszeren szerencsétlen honfitársaink számára, szokott gyártani. Dr. Collins szellemét felidézük majd s ez — a változatosság kedvéért — ez egyszer nem a harmincznegyedik utcában, hanem a bíróság tárgyalási termében fog megjelenni.

AZ ASSZONY VERVE JÓ. Pálik László honfitársunk megtanulta, hogy nem igen tanácsos minden magyar közmondást Amerikába átvittetni és itt gyakorlatilag érvényesíteni. Pálik az Ohio állambeli Daytonban telepedett le s magyar voltát azzal akarta bizonyítani, hogy szereti a pálinkát s veri a feleségét. Az elsőt valahogy még elnézték volna neki, de mikor ittas állapotban félholt-ra verte a feleségét, a dutyiba került. Ott azután egyre azon tündöklik, hogy micsoda félvadak ezek az amerikaiak, akik még azt sem

tudják, hogy az asszony verve jó.

SZOMORU HIR. Kovács Lajos new yorki római katolikus magyar plébános azt a lesújtó hirt vette hazulról, hogy édes anyja aggodalmat keltő módon megbetegedett. Kovács plébános beteg anyjának meglátogatására hazasiet Magyarországra. Kívánjuk, hogy mire hazaér, teljes testi és lelki épségben lássa meg szülőanyját.

A GYENGÉD TESTVÉREK. Kovács András, ennek öccse és Mihályka András a minap alaposan bepálinkáztak Ohio állam Massilon városkájának egy korezmájában. Hazamenet összeszólalkoztak. Bieskát rántottak és azzal egy összeszurkálták Kovács Andrást, hogy félholtan vitték őt a kórházba. Mint tettest Mihálykát fogták el. Kovács állapota jobbra fordulván, bevallotta, hogy az öccse, nem pedig Mihályka szurkálta őt meg. Mihálykát persze azonnal szabadon bocsájtották, a gyengéd testvért pedig elzárták.

IGAZGATÓSÁGI GYÜLÉS. A new yorki magyar menház igazgatósága tegnap, hétfőn este tartotta rendes havi ülését, amelyen felette fontos dolgok kerültek szőnyegre. Az ülés lefolyásáról lapunk jövő számában fogunk referálni.

ÓVÁS. Ujból meg ujából figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy RENDES ZSIGMOND ur nincsen feljogosítva a Bevándorló részére bárminemű pénzeket felvenni. Aki neki fizet, a saját kárára teszi.

GYÁSZJELENTÉS. A Johnstown, Pa. és vidéki amerikai magyar ref. Betegsegélyező Egylet mély fájdalommal jelenti Jámbor Menyhért ref. 37 éves Patroha, Szabolcs megyei illetőségű tag gyászol elhunytát. A megboldogult önközta halál áldozata lett 1907. jun. 2-án. Bizonyára beszámíthatatlan állapotban követte el tettét. Holttestét jun. 9-én a Johnstowntól nem messze fekvő Coopersdalenél találták meg a folyóban. Mihelyt földie értesültek a gyászsejtről, azonnal intézkedtek tisztességes eltemetéséről, annyival is inkább, mivel semmiféle rokona nem volt itt Amerikában. Nevezett Betegsegélyező Egylet is intézkedett eltakaríthatá-

PÁRTOS PATIKÁJA

igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.

Telefon utján is megrendelhetők.

Az Egyesült Államokban egyedüli elárúsítója

A Szent Bernát keserű eszenciának,

biztos szer gyomor bajok, főfájás és idegesség ellen.

Ára: 1 palaczk 1 dollár, 3 palaczk 2 dollár 75c.

Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában

élő magyarok testületi összetartása,

anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.

Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyar lakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, irjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

A BEVÁNDORLÓ

sáról, azonnal kiutalványozta a temetési költségeket s azonfelül minden tag egy dollárt adott. Földieit, ugymint: Rubóczky Imre, Mozga Gergely, Pethő Zsigmond, Kelemen Menyhért is jelentékeny összeggel járultak a temetési költségek fedezéséhez. Kiemelkedő Koncz Tamás honfitársunk, egyleti alelnök buzgólkodása, ki még munkáját is elhagyta, csak hogy részt vehessen a temetésben s kellőleg intézkedhessen, azonfelül két dollárral is járult a temetési költségekhez. — A temetési szertartást június 10-én templom hiánya miatt kénytelen volt a temetőben végezni Kovács Béla ref. lelkész, ki a sirnál tartott felette gyászimat. A megboldogult otthon maradt családját, most özvegyét, Nagy Idát, három gyermekét, testvérjeit s minden rokonait vigasztalja meg a vigasztaló menyeyi jó Atya, fogja fel az özvegy és árvák ügyét. Szerencsétlenül kimúlt honfitársunknak pedig legyen az idegen hantok alatt csendes nyugalma.

SOUTH BETHLEHEMI ÜGYNÖKÜNK. Eddig *Czirák Antal* ur képviselte South Bethlehemen a Bevándorlót. Czirák urnak ideje nem engedi, hogy továbbra is lapunk érdekében buzgólkodjék. Midőn eddigi önzetlen fáradozásaiért köszönetet mondunk, south bethlehemi honfitársaink szíves tudomására hozzuk, hogy ezentul **POTMESIL ISTVÁN** ur fogja South Bethlehemen és környékén a Bevándorlót képviselni. Azzal ajánljuk őt olvasóink pártfogásába, hogy előfizetési díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva.

MAGYAR BEVÁNDORLÓK SORSA. Schreiber Sándor honfitársunk nevével és négy gyermekével nyolcz hét előtt érkezett Magyarországból a new yorki kikötőbe. Mind a négy gyermek megbetegedett s így az egész családot visszatartották Ellis Islandon. Közben két gyermek meghalt. A másik kettő felépült s a szerencsétlen család szombaton elvégre folytathatta útját Nebraska állam felé. — Balogh Margit asszonynak ugyancsak megbetegedett három gyermeke s emiatt őt is heteken át tartották vissza Ellis Islandon. Két gyermekével most utazott tovább, míg a harmadikat egy rokonának őrizete alatt még mindig ápolják a bevándorlási kórházban.

ELJEGYZÉS. *Steiner Gyula*, a duquesnei Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat magyar osztályának vezetője eljegyezte *Friedmann Emma* kisasszonyt New Yorkból.

LÁTOGATÁS AZ Ó-HAZÁBA. *Sz. W. Shwarcz* pittsburgi előnyösen ismert honfitársunk neje és gyermeke az elmúlt héten az Augusta Viktória hajóval az ó-hazába utaztak, ahol a nyarat töltik.

KURUCZ CZIKKE A PÁPOK ELLEN. Kurucz nevű munkatársunk a koronázási jubileum alkalmából a New Yorkban és Me-Keesporton megtartott ünnepi misék dolgában hatalmas cikket írt, melyet lapunk pén-teki számában fogunk közzétenni. Lapunk olvasóinak figyelmét már most felhívjuk arra a cikkre.

MAGYAR GYÓGYSZERTÁR UNION-TOWNBAN. A jövő hét folyamán megnyílik Uniontownban, Pa. az első magyar gyógyszer-tár, melynek **ROMUALD A. OLESHAK** gyógyszerész lesz, akinek legutóbb Philadelphiiában volt virágzó gyógytára. Az új gyógyszer-tár a 21 Broadway alatti hely-ségben lesz.

FORRADALOM KÜSZÖBÉN.

A дума feloszlatása.

Az orosz miniszterelnök beváltotta a szavát. A dumát feloszlatta. Az orosz képviselők ugyanis nem voltak hajlandók a kormány által kijelölt képviselőket megfosztani mandátumuktól, sem pedig az ugyancsak általa kijelölt képviselők sérthetlenségét fel-függeszteni és őket kiadni.

A дума feloszlatásának természetesen meg van a maga következménye. A nép forrong és a kormány a katonaság sorfala mög-gül kormányoz. Első intézkedése természetesen a sajtó ellen irányult. Szent Péter-vár katonai kormányzója utján értesítette a kormány a lapokat, hogy a kormányellenes cikkeket bünténynek minősíti, amiért a cikkírókat, illetve a szerkesztőt több havi börtönbüntetéssel és 1500 dollár pénzbírsággal fogja sújtani.

Ennek az a következménye, hogy azok a lapok, melyek elveket vallanak, nem jelennek meg többé, mert a lapszerkesztők inkább nem írnak, semhogy a kormánynak tönkjenezzenek, vagy hogy az agyonhallgatással a népet félrevezessék.

Szent Pétervár az ostromállapot képét mutatja. Az egész város tömve katonasággal, az utcán katonai őrzékek csirkálnak, amelyek eddig több mint 600 embert tartóztattak le. A nép még csendes.

PAPP DEZSŐ úr

képviseli a Bevándorlót Passaicban. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt passaicai honfitársaink pártfogásába.

NEGYVEN ÉVIG SIRBAN.

Szerzetes emberöltőn át nem látta a világot.

Chicagoból jelentik, hogy az András testvér nevű trappista szerzetes, aki szombaton nővéreinek temetésére kilépett a zárdából, teljesen elkábitotta a világ zaja. Negyven év óta nem látta a külvilágot, nem olvasott újságot s nem tudott semmiről, ami a földkerekségén történt.

Képzeltetni, hogy mily hatással volt a szé-gény szerzetesre az előtte nyilvánuló nagyvárosi élet az ő vakító fényével és fülsiketítő zajával. Nyitott szájjal bámulta a földfö-lötti vasutakat, különösen az automobilo-kat, a felhőkbe nyúló épületeket. Maguk az emberek a modern viselkedésükkel teljesen idegeneknek tetszettek neki s nem egyszer a fejéhez kapott, hogy meggyőződjék arról, vajjon él-e és ébren van-e.

A tehetetlen papot csakhamar körülvette egy kíváncsi néptömeg, amely kérdésekkel ostromolta őt. András testvér azonban csak rázta a fejét és visszakiváncozott a szürke falak mögé, ahol a lélek békéjét nem bántja a haladással járó zaj.

A KÜLÖNBESÉG.

Egy német miniszternek enyelgése.

Egy függetlenségi képviselő járt a múlt héten Berlinben, ahol összehozta a véletlen Dernburg gyarmat-ügyi államtitkárral, aki kegyelmes ur és miniszteri rangban van. Ez a Dernburg érdekes ember. A Darmstaedter Bank igazgatói székéből került a gyarmat-ügyi államtitkári székbe s itt Magyarországon óriási csudálkozást keltett, hogy egy bankigazgató miniszter lett.

Dernburg a magyar képviselővel hosszas beszél-getésbe merült, kérdezősködött a magyar viszonyokról. A képviselő többek között elmondotta, hogy Magyarországon szörnyen elcsudálkoztak azon, hogy ő, egyszerű bankigazgató miniszter lett.

Dernburg gyarmat-ügyi államtitkár erre mosolyogva jegyezte meg:

— Na, persze, hiszen tudomásom szerint önök-nél megfordítva áll a dolog. Ott a miniszterekből lesznek bankigazgatók....

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY

IMPORTALT BÖRNEI.

ELIZABETH, N. J.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

SZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYOSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

ROOSEVELT NYARAL. Az Egyesült Államok elnöke vakációját feltétlen nyugalomban kívánja eltölteni. Nem fog fogadni senkit, csupán azokat, akiket meghív. Az Oyster Baybeli kisérlet, a kit egyszerűen csak „kék asszony“-nak neveznek, ismét megjelent, de ez idén fehér ruhába öltözve. Roosevelt, akit roppantul bosszantott a Case asszony esete, úgy szeretné, ha a „kék asszony“-t, aki magát Lee Lucynak nevezi, el lehetne távolítani Oyster Bayből.

JAPÁNOK TÁRGYALNAK. Root külügyminiszter szombaton hosszabb tárgyalást folytatott Aoki japán nagykövettel, ami azonban a differenciák elsimitásához még csak közel sem járt. Bár a japán kormány hivatalos lapja nagyon békés hangulatban ír, a nép hangulata nagyon is harcziás. Az ellenzék sajtója a san franciscoi esetben a nemzeti becsület megsértését látja és tüzezi a népet arra, hogy az Egyesült Államokon elégtételt vegyen.

SZELLEMI DÉZŐ ASSZONY. Lapunk előző számában megírtuk volt, hogy Vanderbilt Minerva bepörölte édes atyja második feleségét, hogy az szellemidézéssel hálójába kerítette a gazdag Vanderbiltet, aki leányát kitagadva, minden vagyonát feleségére íratta. A tárgyalást szombaton tartották meg, ahol a leány ügyvédje nyíltan csalónéknak nevezte Vanderbiltét, aki felidézett szellemeket Vanderbilt előtt. Vanderbilttől aztán ezek a szellemek pénzt, cukrot stb. kértek és kaptak is. A leány igazolni képes, hogy a szellemeknek szánt holmik a szellemidéző hölgy zsebébe vándoroltak. Az öreg Vanderbilt ügyvédje bizonyítványt hozott az iránt, hogy ügyfele épelméjű. A tárgyalást elhalasztották.

HÁROMSZOROS GYILKOS. Schaeffer Károly Ohio állambeli farmer a feleségét, 6 esztendő fiát és anyósát az országuton agyonlőtte s azután el akarta őket égetni. Amint látta, hogy bűncselekményének tanúi vannak, esze nélkül futásnak eredt. A rendőrség mind ez ideig hiába nyomozza.

VAKMERŐ RABLÓK. New Jersey állambeli Patersonban történt egy csinos kis rablóhistoria. Két férfi beállított a város egyik legforgalmasabb utcájában levő Friedman-féle ékszerüzletbe, ahol csak egy kiszolgáló leány volt, akit arra kényszerítettek, hogy mutasson elő ékszereket. A leány eléjük is tett egy esomó gyűrűt, de észrevétlenül megnyomta a munkások szobájába vezető villamos csengő gombját, mire a munkások berohantak és a leánynyal az élükön el akarták a két rablót fogni, akik azonban revolvért rántottak. Megkezdődött aztán a

gyűrűt rablók utáni hajsza, ezerre menő néptömeg futott a két menekülő rabló nyomában, akiket végre hosszas üldözés után elfogtak. Az ékszerek előkerültek.

KÜLÖNÖS VÉGREDELKEZÉS. Unger Herman bostoni lakosnak nem volt szerencséje. Utazóügynök volt, de csak éppen annyit tudott keresni, amiből megélhetett. Látta a mások szaporodó vagyonát és a maga borzalmas szegénységét, elkeseredett. Elkeseredésében véget vetett életének. Utolsó kívánsága az volt, hogy égessék el holttestét és porait keverjék cement közé és az abból készített téglára préseljék rá a nevét s azt: „Hagyjatok békében!“

ÖNGYILKOS APA. Long Islandon, Amityvilleben Austin Vilmos leánya az utóbbi időben sűrűn járt templomba, amit édes apja nem szívesen vett. A leány mostohaanyja emiatt gyakran összekapott tulideges férjével. Austin szombaton annyira méregbe jött, hogy nem tudott uralkodni magán és örülségi rohamában agyonlőtte magát.

NINCS SZTRÁJK. A new yorki kikötőmunkások újra felvették munkájukat, a hajóstársaságok nagy örömeire. A társaságok a sztrájk törő munkásokat teljességgel nem tudták használni. A munkások a sztrájkkal semmit sem nyertek. A társaságok a sztrájk miatt milliókat veszítettek.

BANKÓHAMISÍTÓ PAP. Kaye R. James Illinois állambeli wheatoni lelkész egy titkosrendőr pénzhamisítás gyanúja alatt letartóztatta. A lelkész szombaton már bírái előtt állott, akiknek kérdéseire azt felelte, hogy ő pénzt nem csinált egyetlenegy darabot sem, hanem az volt a czélja a formákkal, amit a rendőrség lefoglalt és a bírósághoz áttett, hogy a vasárnapi iskola jeles hallgatói számára kitüntető érmeiket öntősen s az eddigi drága ajándékok helyett ily érmeiket osszon szét. A lelkésznel ezüst dolláros és tíz centes pénzdarabok formáit, valamint papírpénzek nyomásához szükséges anyagokat találtak. A lelkész védekezése, bármilyen nagy is a valószínűség benne, az ellene felhalmozódott bizonyítékokkal szemben kevés lesz. A tárgyalást még csak napok múltán fogják befejezni.

HALOTT FÉRJ, ÓRÜLT FELESÉG. New Yorkban a Park Avenue egy hatalmas bérházában a lakók feljelentést tettek a rendőrségnek, azt mondva, hogy oly kellemetlen büz van a házban, hogy nem lehet kiállni. Azonnal rendőröket küldtek a házba, akik a Reeves-féle lakásban Reeves holtan találták ágyában. Az előhívott mentők szerint Reeves legalább négy nap előtt halt meg s hogy teste már feloszlásnak indult. Ez volt az oka a rettenetes büznek. Reevesné a holt mellett egy székben ült — örülten.

A Nagyvilágból

ORTH JÁNOST FELTÁMASZTOTTÁK UJRA. János Nepomuk Salvator habsburgi főherceget, aki 1890-ben a St. Margaretha nevű vitorlás hajón Hamburgból Buenos Ayresbe ment és onnan Valparaisoba való hajózása közben nyomtalanul elveszett, ismét, Isten tudja hányadszor, előkerült. A hírneves francia Figaro nevű újság jelenti, hogy a főherceg, aki rangját letette és az Orth János nevet vette fel, él. Bécsből a hírt persze azonnal megczáfolták.

ROBBANÁS. A portsmouthi kikötőben egy angol tenger alatt járó hajón gázrobbanás történt, mely a hajó parancsnokát, Hart hadnagyot azonnal megölte, három tengerészt pedig súlyosan megsebesített.

LÁZADÁS. Az oroszok fekete-tengeri flottáján ismét fellázadtak a matrózok. A tengernagy, Skrydloffs, 600 matrózt lecsukatott.

MEGGYILKOLT KIKÖTŐPARANCSNOK. Szentpétervárott nagy a riadalom. Kotlakoff ezredest, a szentpétervári kikötő parancsnokát egy hajógyári munkás meggyilkolta. A gyilkost azonnal elfogták. A forradalmárok azért mondották ki a halálos ítéletet, mert ő volt az, aki a munkások fizetésének leszállítása mellett volt.

STOLYPIN FENYEGET. Az orosz miniszterelnök követeli a dumától, hogy a szociáldemokrata képviselőket, szám szerint ötöt, fozszák meg képviselőségüktől, valamint 16 szocialista vezért a képviselői sértetlenség felfüggesztése után tartóztassanak le. A szociáldemokraták ellen Stolypinnak az a panasza, hogy a jelenlegi kormányrendszert akarják megdönteni és köztársaságot alapítani. A javaslatot zárt ülésen tárgyalják és nagyon valószínű, hogy elvetik, bár Stolypin erre az esetre a duma feloszlását helyezte kilátásba.

KÖZÖS ERŐVEL. A nagy német párt az osztrák birodalmi gyűlésen már egységesen szeretni működni. Kiküldtek hát valamennyi német pártból egy nyolcz tagu bizottságot, amelynek az lesz a feladata, hogy a németek egy kalap alá hozva, a közös célra közös erővel törekedjenek. Persze a dolog még csak terv.

SZOCZIALISTÁK. A tegnap megnyitott birodalmi gyűlésre a szocialisták is szervekedtek, de egymás ellen. A szociáldemokraták a képviselőház alelnöki állását akarják a maguk kebeléből betölteni, egyúttal azonban a keresztény szocialisták minden tervét az elnöki állást illetőleg meg akarják hiusítani. A nagy viszálykodásban könnyen egy cseh jut majd az elnöki székbe.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Kiadja a "Bevándorló" ujságvállalat
Szerkesztő

SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.

Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre	\$3.00
Egy. Államok és Canada egész évre	2.50
Magyarország egész évre	4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year	\$3.00
For the U. States and Canada, 1 year	2.50
For Hungary, 1 year	4.00

Szilánkok

— A New Yorker Staats-Zeitung, a washingtoni magyar nagykövetség hivatalos szócsöve megint rug egyet a magyarokon. A királynak Budapestről való hirtelen elutazásáról vezérezik. Már a maga módja szerint.

— Mindenekelőtt fáj neki, hogy a nemzeti kormány a nemzetiségeket magyarosítani akarja. Oszttjuk a fájalmát. Csakhogy más okokból. Nekünk az fáj, hogy a kormány a nemzetiségeket magyarosítani csak akarja, de nem tette. Kárörömmel jelzi aztán, hogy Vajda miatt meggyült Magyarországnak a baja — Romániával.

— A Staats-Zeitung titkos munkatársa: Hengelmüller báró ur hazautazott. Reméljük, hogy nemsokára kábel útján arról fogja értesíteni a lapját, hogy ne féltsék Magyarországot Romániától, hanem tartsanak inkább attól, hogy Hengelmüller ur otthon reked s így egy értékes munkatársat veszítenek.

— Egy Priest nevű new yorki kisasszony mint ügyes ujságíró volt alkalmazva egy new yorki lapnál. Kilépett a szerkesztőségéből, üzleti vállalatokhoz fogott és meggazdagodott. Most pedig egy milliomos vette őt feleségül. Lám, még egy ujságíróból is lehet miliomos, ha — felhagy az ujságírással.

— Roosevelt testének edzésére használja fel a szünidejét. Mire használják az európai fejedelmek? Bocsánat a kérdésért. Fejedelmek egész élete szünidő s amit tesznek, az is inkább bár soha meg nem tétetett volna.

— Egy amerikai nábob sok millió dollárt

A BEVÁNDORLÓ

ajánlott fel az esetre a pápának, ha Ireland érsekből bibornokot csinál. A szent atya persze visszautasította az ajánlatot. Nem nyitott vörös kalap üzetet. A pöffeszkedő amerikai pedig megtanulhatta, hogy pénzen még sem lehet vásárolni *mindent*.

— A minap egy *tizenhárom* éves fiu került a new yorki rendőrség elé, akinek lelkét már tíz betörés terheli. Ez a fiu Amerikában még viheti valamire. A trusztok bizonyára figyelemmel fogják kísérni fejlődését.

EGY KIS ÖSSZEHASONLÍTÁS.

Írta: Hock János.

Még a koronázási jubileum előtt íródott meg ez a cikk:

Ádázabb gyűlölettel, tisztességtelenebb fegyverekkel kormányrendszert még nem támadtak, mint a koalíciót. A legszélsőbb árnyalatok fogtak kezét a nemzeti irány megbuktatására.

Kiosztott szerepekkel dolgoznak. Hazugságokkal izgatnak, rágalmakkal szítják a tüzet és következetesen szövik a celszövények szálait.

Mint a régi satyrok, úgy ők is egy szájból hideget is, meleget is fujjnak egyszerre. Ott leselkednek az udvari előszobákban, hogy egy-egy alkalmas pillanatban széthintsek a gyanúsításnak, a bizalmatlanságnak konkolyát. Ügynökeik pedig ezalatt bejárják az országot és a gunyhókban bujtogatnak.

Felfelé denunziálnak és óvatosságra intik a dinasztát a nemzeti irány elhatalmasodásával szemben. Lefelé pedig lekicsinylik a koalíció alkotásait. Árulásról, jogfeladásról beszélnek. Így lesznek sima udvaroncokká és véresszájú demagógokká egy személyben.

A nagytömeg pedig, amely nem mérlegel, hanem többnyire csak a benyomások után indul, — felül a hazug jelszavaknak. Elfelejtik, hogy évtizedek alatt ugyanazok ütötték az ország testén a legfájóbb sebeket, akik most e sebeket simogatják. Olyanok ezek mint Rabellias római. Néha még a jámbor zarándokruhát is felöltik, hogy annál jobban megkopaszthassák a libákat.

A tömeg pedig, amelynek szenvedélyeit csak azért tüzelik fel, hogy így annál biztosabban megtévesztéssék — nem veszi észre a hamis játékot. A ravasz fondorlatokat, amelyeknek titkos célja a nemzeti politika megbuktatása és a felelősség nélkül hatalmasodó önkénynek visszaállítására.

Ezt a kétszínű játékot már a rómaiak történetéből ismerjük. Így buktatta meg egykor az elaljasodott senatus is a nép igaz barátját, Cajus Grachus. Felbérelte ellene Livius Drusust, hogy igérjen a népnek még többet. Mikor az elámitott tömeg aztán készpénznek vette a hazugságokat, a nemes Grachus legyilkolták a szent ligetben. A senatus pedig ismét kezébe ragadta a hatalmat és a nép újra visszasüllyedt a régi szolgaságba.

Ilyen drususi szerepre vállalkoznak nálunk is a letört régi nagyságok és kitarított czinkosai: a politikai desperádók, — hogy a megtévesztett nemzet válna újra felemelkedhessenek a hatalom polczára. Szent előttük minden eszköz, amely őket kitűzött céljukhoz egy lépéssel közelebb viheti. Nem tudják felejtetni a boldogabb idők emlékeit, midőn a nemzeti jogok elárulásaért alberletbe bírták az egész országot. Most bántja őket a napfény, a közélet tiszta áramlata, mint ahogy nem tudták élvezni a sivatag szabad levegőjét az egyiptomi szolgasághoz szoktatott vénnek sem. Lázongtak és izgatták a népet, hogy térjenek vissza a régi hagyományokhoz és az elvesztett husofazekakhoz!

Mint hogy évtizedes rombolásaikat pár hónap alatt helyre nem hozhattuk, csalódásokról beszélnek. Ők az új kormányzatban csak személycserét látnak és nem rendszerváltozást. Sikereket és kézzelfogható eredményeket követelnek tőlünk s beleszuggérálják a tömegbe, hogy az új politikai helyzet csak folytatása a régi rothadásnak.

A jóhiszemű és becsületes hazafiakhoz szölok, hogy vonják hát meg józan ítéletükkel a két rendszer között a párhuzamot. Nem látják-e, hogy a régi stagnáció, mely a meddőségnek, a mozdulatlanságnak korszaka volt, hogyan változott át lassanként a tisztulásnak, az erjedésnek korszakává? Mindenütt látjuk a felpezsdülést, amely mindig az egészségnak a megnyilatkozása a szervezetben. Mit jelent ez a nyugtalanság? Hogy a szunnyadó erőtényezők működni, forrongni kezdenek s egy benső átalakulás pro-

cessusára vetnek világgosságot. Ez a születésnek a vajudása: Ahol küzdelem jelentkezik, ott van a cselekvő élet is. Csend és nyugalom csak a temetőben van, mert az élet törvénye a forrongás, a harc.

Csalhatatlan ismérve ez a mi fokozatos haladásunknak is. De ne feledjük, hogy mi most még csak az uttörés nehézségeivel küzdünk. Lassu átmenetekkel, észrevétlenül emelkedünk, minthogy a természetben sincs ugrás, csak fejlődés, amelynek hatásai hosszabb időközökben észlelhetők csupán.

Egyengetjük a nemzeti politika útját és láthatatlan munkával készítjük elő a jövőt. Lépésről-lépésre haladunk, de mindig felfelé. A visszaesésnek régi jelenségeit pedig határozottan emelkedő irányzat váltotta fel.

Az a porszem atom is, amely a sugárban él és látszólag csak a fényben mozog, évtizedek lerakódásában lesz egy vonalnyi réteggé. De majd az az idő is eljön, midőn mélységből egy új tenyészet sarjadzik elő.

A nemzet közszelleme már is sokat tisztult és a szabadságnak erőteljesebb áramlata lüktet benne. Pénzen kitarított, czimekkel megvásárolt hazaárulók a koalíció kormányában nincsenek. A vélemény szabadság sem nyög az elnyomatás bilincseiben. A miniszteri előszobákban nem görnyedeznek szolgálékü hízgeléssel a társadalmi osztályok.

Nincs sáp, nincs összevásárolható parlament, lenyűgöző párturalom és politikai korrupció. Még az a benső forrongás is, amely a pártkörökben megnyilatkozik, csak a magán szabadságnak a bizonyítéka. A Lloyd-klubban időnként csak palotaforradalmak voltak személyes elnökökért. Elvi válságok nem fejlődhetek ki, mert nem is volt ott soha komoly ellentét. Csak egy vélemény volt: a kormány! A többség pedig a hatalom kitarított szolgálója volt és sülyedt a szavazógép színvonalára.

Nincs okunk tehát csüggedni! Hiszen még a legyszerűbb javaslatok tárgyalásánál is éles harc fejlődik ki a szabadság intézményes biztosításaért. Mit bizonyít ez? Hogy a törvényhozás a saját lábán áll. Nem vezetik pórázon többé. Még a hasznos alkotásokat is megrostálja. Még az anyagi előnyöket nyújtó javaslatokat is legelőször a közszabadság mérlegére teszik.

Nem árt tehát néha egy kis összehasonlítás. Hadd lássa tisztán az ország, kik azok a feddhetlen jellemű nagy politikusok, akiknek kipróbált hazafisága homályba borítja a koalíció vezéreinek kvalitásait. Ezek a letört nagyságok elkorhadt rendszernek utolsó maradványai. Még mindig a mult emlékein kerdőznek és reménykednek a feltámadásban. Hogy a mult bűneit igazolják, ócsárolják a jelent. Féltik a szabadságot, amelyet ők lábbal tapostak; az alkotmányt, amelyet elárultak. Csalódásokról beszélnek, akik évtizedeken mást sem tettek, mint csalták és félrevezettek a nemzetet!

AZ ELNÖK ODAHAZA.

.. Roosevelt favágással tölti az idejét...

Említettük, hogy Roosevelttel a kellemetlenül hideg időjárás dacára családijával együtt már nyaralni ment. Washingtonból átköltözködött Oyster Baybe.

Az elnök elhatározta, hogy pihenni fog, az az, hogy az állam ügyeiből csak a legszükségesebbeket fogja elvégezni. Egyebekben pedig pihenés alatt Roosevelttel Tivadar testének edzését érti. Az első napokat azzal töltötte, hogy felgyürt ingujjakkal — fát vágott.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosokra,
ugy forduljon bizalommal
ERPF ARTHUR

őhazai okleveles gyógyszerészhez

☛ **PITTSBURGHBA** ☛
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer
és különlegesség, tov. bbá szépitők
és pipere cikkek.
Ugy hazai mint itteni receptek pontosan
készítetnek. Pósta megrendeléseknek
pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

A PÓK A SAROKBAN.

A Norddeutscher Lloyd ellen.

A „Magyar Hírlap“ június elsején megjelent számából vesszük át ezt a cikket:

Igen jó kézből azt a hírt kapjuk, hogy a Norddeutscher Lloyd brémai hajóstársaság felosztja a galicziai és sléziai ügynökségeit s odaváló képviselőjét a hírhedt német Missler-czégre bizza, amin a hír közlője főképp azért csudálkozik, mert a cég ellen Ausztriában büntető eljárások folynak. Mi nem csudálkozunk; mi tudjuk és látjuk, hogy olyanfajta üzletet, aminővé a hajóstársaságok versenye a kivándorlást, igazabban szólva a kivándorlásra csábítót tette, nagynevű cégek, akiknek reputációjukra is kell adniok, mind kevésbbé fedezhetnek a maguk nevével, s mint ahogy az ember némely munkákhoz keztyüt huz, úgy tolják az ilyen üzletben előtérbe a nevezetes Missler-czéget, melynek efféle félelmei és félténi valói nincsenek. Ez azonban a polyákok s a slézák dolga volna, — ha csakugyan csakis az övék volna. Csakhogy nem az, s ezért volna nekünk is egy-két szavunk a dologhoz.

Előbb azonban tegyük szóvá azt is, hogy tegnap Kossuth, az udvariasságáról híres Kossuth, igen udvarián, de igen határozottan kívülől tette be az ajtót két előkelő idegennel, aki pedig olasz volt, nemzete tehát egyéb idegennél közelebb állhat a miniszter szívéhez. Csakhogy ezek az urak egy nagy olasz hajóstársaság főemberei voltak, s azzal az ártatlan ötlettel jártak a kereskedelmi miniszternél, hogy nem lehetne-e a magyar kivándorlást a génuai kikötőn át és, természetesen, az ő társaságuk hajóival, Dél-Amerika felé terelni? Hogy Kossuth erre mit felelt, azt nem nehéz kitalálni, — de nagyobbstílusú s rendszerint jól informált üzletembereknek meglepő az a naivság, melylyel külföldi hajóstársaságok nem most először fordulnak igen sajtósággal ajánlatokkal a magyar kormány révén a magyar államhoz. Ezek a vállalatok vagy azt hiszik, vagy úgy tesznek, mintha azt hinnék, hogy Magyarországnak nincs sürgösebb és szívbelibb dolga, mint kivándoroltatni lakosságát vagy Észak- vagy Dél-Amerikába, s hogy ebben nem sajnál sem pénzt, sem fáradságot. Ez a felfordult felfogás egy figyelmeztetéssel több arra, hogy mennyire szükséges és mennyire teljes erővel és nyomatékkal folytatandó az a hadjárat, melyet Andrássy a kivándorlási láz ellen indított. Minden józan ember tudja, s köztük Andrássy legelől, hogy erőszakkal itthonfogni az embereket

se nem lehet, se nem szabad, s hogy mély okok következtében, s nem pusztán szeszély, hogy népünk vándorlásba sodródik, keletről nyugatra. Ám ez a helyes látása e súlyos betegségnek pláne kötelességgé teszi, hogy gyógyítására összeszedjük minden erőnket, s nem jelenti azt, hogy ölbetett kézzel hagyjuk szabadjárá az alávaló világspekulációt, mely nemcsak kihasználni akarja ezt a mi szerencsétlenségünket, de, hogy még jobban kihasználhassa, még mesterségesen is növeli. Miközben megfelelő komoly társadalmi és gazdasági intézkedésekkel alaposan orvosoljuk a bajt, kérelmetlenül ki kell pusztítanunk az élődsiséget, mely mesterségesen mérgeket el, hogy kiuzsorálhassa, s a nemzeti erő védekező visszahatása rezeg abban a szívós energiában, melylyel a belügyminiszter a kivándorlási üzelmek ellen fordul.

S itt kell visszatérnünk arra a vedlésre, melylyel a Norddeutscher Lloyd éppen Galicziában és éppen Sléziában Misslerré változott. Missler — ez azt jelenti, hogy ott olyan kivándoroltatási „akció“ készül, a minők ezt a nevet fogalommal tették, s hogy éppen Galicziában s éppen Sléziában, ez azt jelenti, hogy mi legyünk résen, magyarok. Aki egy kicsit ismeri ezt az ügyet, tudja, hogy a legtöbb, legkörmönfontabb s legveszedelmesebb visszaélések, a kivándorlási törvény s védekező elszántságunk leglelkismeretlenebb kijátszásai a határon való átcsempészés fogásaival folynak. Missler Galicziába és Sléziában — ez azt jelenti, hogy a veszedelem határunkon innenről áthurokolkodot határunkon tulra, hogy az osztrák sarokban ott a pók, aki hálóját ideszóvi át Magyarországra. Az ötlet nem is volna ostoba, ha nem a mi ostobaságunkra számítana. Csakhogy roszul számít. Látjuk a pókot és eltépjük a hálóját. A mi vérünkön ugyan nem hizik s a kormány nem érdemelné meg, hogy a helyén üljön, ha nem találna módot az emberhussal való spekuláció lefőzésére, akár innen, akár tul a határon.

A HONVÉDEK ÉRDEMEI.

Törvénybe iktatásukat kéri.

A minapi országos honvédygyűlésen elhatározták, hogy feliratot intéznek a képviselőházhoz s arra kéri, hogy a 48-as honvédek halhatatlan érdemeit törvénybe iktassa.

Hát ez a törvénybeiktatás szerintünk felesleges. Már Kossuth Lajos azt ajánlotta egykor, hogy egy hatalmas aranytáblán kell megörökíteni a honvédek érdemeit. Gyűjtöttek is az országban erre az aranytáblára, de a nemzeti katasztrófával abba maradt minden. Amikor 48. december 22-én Kossuth ismeretes kiáltványát kibocsájtotta Magyarország népéhez, amely így kezdődik: „A mindenható Isten, a

a szabadság, a népek Istenének nevében, Amen!“, ebben Kossuth azt ígérte, hogy aki kenyérkeresetre vagy további szolgálatra alkalmatlanná válna, azoknak az ország választást enged e három között: vagy becsületes ellátás holtig, vagy tiz hold örökös földbirtok, vagy ezer pengő forint.

Igéretnék szép volt, beváltásra azonban sohase kerülhetett a sor. De nem is kellett. Szomorú lett volna, ha csak ilyen drága csalétekkel lehetett volna rábirni a magyar népet, hogy saját hazája megmentésére fegyvert fogjon. Ámde az ország, a nemzet később teljesen megelégedett a honvédekről s csak boldogult gróf Andrássy Gyulának jutott eszébe, hogy törvénytervezetet készítsen a 48-as honvédeknek nyugdíjban való részesítéséről. Sokáig vajudott ez az ügy s amikor végre megszületett, a nyugdíj elnyerését elég igazságtalanul a 65 éves korhatárhoz kötötték. A 60 éves honvéd tehát éhen halhatott, akkor se kapott nyugdíjat. Ez a keserves nyugdíj pedig valóságos koldusalamizna, ami nem méltó se a nemzethez, se az agg honvédek érdemeihez. A kormánynak tehát tetemesen fel kellett emelnie főleg az altisztek és közvitézkek nyugdíját.

Ami a honvédek érdemeinek törvénybe iktatását illeti, ezt azért tartjuk teljesen feleslegesnek, mert a törvény nem állandó, meghozzák és eltörlik vagy módosítják. A nemzet hálája azonban nem lehet ilyen változásnak kitéve. Egyetlen örök törvény a szeretet és a kegyelet, már pedig a nemzet soha meg nem szülő kegyelettel és hálával adóz azoknak, akik hazáját 48ban megmentették. Törvénybe iktatják-e vagy sem érdemeiket, emléküik örökké él a nemzet szívében s ez százszor nagyobb dolog, mint az, hogy egy pár cifra frázist szentelnek-e neki a törvénykönyveinkben vagy se. A 48-as honvédség szereplése ugyanis kitörülhetetlen nyomot hagy törvénykönyveinkben. Ezt pedig egyedül a hősiességüknek, önfeláldozásuknak és dicsőségüknek köszönhetjük. Egyelőre gondoljon inkább a nemzet arra, hogy megmentse az agg hősöket a nyomoruságtól, az anyagi gondoktól, mert keveset ér a hála emlegetése, ha azt áldozatokkal nem bizonyítjuk. A honvédek száma rohamosan fogy és ép ily rohamosan kellene emelkednie az életben levők nyugdíjainak is.

Kérdezzék a nyomorgó agg honvédektől, hogy érdemeik törvénybeiktatását kívánják-e inkább, vagy nyugdíjaik felemelését?!

SZUBVENCZIÓ.

A győri kamarai székház felavatásakor.

A napokban, — mint ezt a „Hazai dolgok“ című rovatunkban említjük, — Sztérényi József államtitkár Győrött járt az iparkamara székházának felavatásán. Az ünnepség után bemutatták az államtitkárnak a város nevezetességeit. A győri dohánygyár előtt Markos Gyula, aki megyebeli képviselő, szomorúan mondta Sztérényinek:

— Méltóságos uram, ennek a gyárnak a levegője öli meg a választóimat!

Sztérényi mosolyogva felelt:
— Ugy! Akkor ez a gyár valóságos kulturmissziót teljesít. Szubvencionálni fogom!...

Markos az első pillanatban megjéjt, de azután jót nevetett az egész társasággal az államtitkár tréfáján.

A KÜLÖNÖS ABLAK.

Ahol még Vak Béla is — látott.

A pécsi kiállítás iránt nagy az érdeklődés. A képviselők közül is sokan utaztak le Pécsre. Gyönyörködtek a kiállításban s azután bejárták a vidéket is. Így többen megfordultak Pécsváradon is, ahol megnézték a híres pécsvárad várát.

Farkasházy Zsigmond beszélt, aki szintén ott volt a kirándulók között, hogy Pécsváradon egy bőbeszédű czicerone szegődött hozzájuk, aki végig magyarázta a község nevezetességeit. A várban nagy lelkesedéssel magyarázta:

— Uraim, ennek a várnak sok a nevezetessége. Itt élt egy ideig Vak Béla király. Igen nevezetes itt, a közelben ez az ablak. Nézzék meg jól, uraim: Vak Béla király naponta ezen az ablakon tekintett ki...

RAJCS ZOLTÁN ÚR

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESÜLT ERŐVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÖNK PÉNzt az ó-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló póstáladó levényt.

VEszÖNK ELADÖNK külföldi pénzeket. Pénzeiket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÖNK HAJÖJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADÖNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalék csekk számlára. Négy százalék betét számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

AZ ARANY GOLYÓ.

AMERIKAI BÜNÜGYI REGÉNY.

A „Bevándorló“ számára angolból fordítja:
Makray Aladár.

(Tizenhatodik folytatás.)

— Igen, — válaszolt a megfélemlített szolga.

— Ki ment vele?

— Egy férfi és egy nő.

— Ki volt a férfi?

— Nem tudom. Az orvos ur Blakenek nevezte.

— És az asszony az volt, aki egyszer velem jött?

— Igen.

— Emlékezel reá, hogy az orvos micsoda néven szólította?

— Igen. Hesternek nevezte.

— Mily időben mentek el?

— Hét órakor.

— És most, ha meg nem mondd az igazat, összetöröm a csontodat. Hová mentek?

— A „Swabian“-ra.

— Mi az? Gőzhajó?

— Igen.

— Melyik hajóstársaságé?

— Az Imperial-vonal.

— Oh, tudom már. Mikor indul a Swabian?

— Az indulás ideje reggeli nyolczra volt jelezve s így, természetesen, már el is ment.

Dick megnézte az óráját. Tizenöt perc hiányzott kilenczhez.

A jó idő és a dagály kedvezett a Swabian-nak.

Nem is kételkedhetett abban, hogy a hajó már elment, fedélzetén az aranygolyós merénylet főbűnöseivel.

— Eh, semmi sem bizonyos a nap alatt, — kiáltott fel Dick. — Megyek a Swabian kikötőjébe.

Kirohant a házból.

Amint kijutott az utcára, megpillantott egy éppen bekanyarodó bérkocsit.

A ló, mely elébe volt fogva, nagyon jónak látszott és gyorsan is járt.

Amint szemközt jött, Dick elébe ugrott.

— Megállj! — kiáltott Dick és megállásra intette a kocsist.

— Nem lehet, — kiáltott vissza szemtelenül a kocsis.

— Megállj, kiáltott ismét Dick.

— Nem ma reggel! — hangzott a kocsis válasza.

Nem volt idő hosszantartó vitatkozásra.

A titkosrendőr késedelem nélkül el akart jutni a Swabian dockjára.

Dick a kocsit után futott, amit, amint a kocsis észrevett, rácsapott lovára. Dick azonban utólérte s mielőtt a kocsis észrevetne volna, bent volt a kocsiban és jobb kezével a kocsis nyakát, a ballal pedig a gyeplőt markolta meg.

— Megbocsájtok neked, — szölt Dick, — mert talán nem tudod, hogy én titkosrendőr vagyok. A jövőre nézve azonban legalább megtanultál annyit, hogy ha valaki „állj!“-t kiált, hát aszerint cselekedj. Most egy kocsit én fogok hajtani és ha nem akadékoskodsz, busás borraival kapsz.

Azzal egyet pattantott az ostorral és a kocsit sebesen robogva haladt tovább.

Dick úgy hajtott, hogy a legjobb new yorki bérkocsisnak is dicséretére vált volna. A

mellette ülő kocsis nem tudta, mit bámuljon jobban: azt-e hogy Dick mily jól hajt, vagy azt, hogy milyen hallatlan merészséggel vágat keresztül az élénk forgalmu utcákon.

A ló már vágatva ment és a kocsit hátulja a sebes menéstől jobbra-balra hajingálódott. Egy rendőr kilépett az ut közepére.

— Ez azt hiszi, hogy valami baj van, vagy talán le akar tartóztatni sebes hajtásért, — gondolta magában Dick.

Egyik kezébe fogta a gyeplőt, a másikkal pedig félrerántotta kabátja szárnyát, mely alól felesillant a rendőri jelvény.

A rendőr ennek láttára félreállt az utból és kalapjához emelte kezét.

„Ha ez nem lett volna meglepő, még kellemetlenségem támadhatott volna velem, — gondolta magában Dick és ismét rácsapott a tajtékzó lóra. — Alig hiszem, hogy ennek az egész dolognak van valami haszna, hanem azért mindent meg kell tennem, amit csak lehet. Azt hiszem, hogy a gőzös azóta már Sandy Hooknál jár.“

Kilencz óra után pár percet ért Dick a kikötőállomáshoz.

Egy csomó kocsit és nagy néptömeg állott ott. Dick begombolta kabátját, nehogy előcsillámló jelvényéről megismerjék.

— Nos, — szölt a kocsishoz, — várjon itt meg engem. Meglehet, később még szükségem lesz a kocsijára.

Kifutott a hajóállomás végére.

Három hajó állott itt horgonyt vetve.

Kettőnek elolvasta a nevét.

Amint a harmadikat megpillantotta, nagyot dobbant a szíve.

Swabian.

Igen, ott volt a név nagy aranyos betűkkel kirakva a hajó orrán.

Szinte nevettek rá azok a betűk.

Alig hitt szemeinek.

A hatalmas hajó, melynek már egy óra előtt el kellett volna indulnia, még mindig ott vesztegelt. A vasmaeskák még mindig le voltak eresztve.

— Mi lehet az oka ennek a veszteglésnek; — kérdezte magában elcsudálkozva Dick. — Oh, ott egy nagy néptömeg verődött össze, a mely valami iránt igen érdeklődni látszik. Majd mindjárt megtudok én mindent.

Előre rohant.

A hajó mellett álló tömeg nagyon vegyes volt. Férfiak, nők, matrózok és tengerésztisztek, mind egy csomóban állottak és nyakukat nyújtogatták, csak hogy a hajó korlátján keresztül a fedélzetre láthassanak.

Zavaros, össze-visszakiáltások csapták meg Dick fülét.

— Nézd, hogy jönnek!

— Mintha sohasem lenne vége!

— Ej, asszonyom, egy ilyen hajón ezer és ezer van.

— Ezek sejtenek valamit.

— Bizonyosan.

— Nem mennék ezen a hajón New York pénzeért sem!

— Én sem!

— Én sem!

Átfurakodott a tömegen és odaért egészen a hajóhid mellé. Akkor aztán felpillantott a Swabian fedélzetére.

Megszámlálhatatlan mennyiségű patkány nyüzsgött a fedélzetén. Némelyik már egészen fehér volt az öregségtől. A hajó minden sarkából folyvást özönlöttek s egyenesen a horgonylyukaknak tartottak, hogy azon keresztül a kikötőlábra jussanak.

A hajóhidnál pedig ott állott a hajó legénysége, kényelmesen, nyugodtan, minden jele nélkül annak, hogy a hajóra akarnának menni. Hiába hívogatta, csábitgatta, parancsolta őket vissza a kapitány, csak azt felelték:

— Sülyedő hajóról menekül a patkány.

És ez a közmondás, mely olyan öreg, mint amilyen a hajó fogalma, késleltette a Swabiant és emiatt nem tudott elmozdulni a kikötőtől.

Pár pillanattal a hajó elindulása előtt kezdtek a patkányok menekülni és a babonás legénység, hozzászámítva a harmad- és negyedik tiszteket, úgy cselekedtek, mint a patkányok.

— Sülyedő hajóról menekül a patkány, — mondta valamenyi és állva maradtak a hajóhid mellett, azzal a határozott szándékkal, hogy a Swabianra fel nem mennek, miután szentül meg voltak győződve, hogy a hajónak ez lesz az utolsó útja.

— Sokáig éljenek a patkányok és a babonás matrózok, — kiáltott fel örömeiben Dick. — Életemnek legszebb és legnagyobb munkáját mentették meg.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézésére.

Pénzküldés az ó-hasádba.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 E. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hasába a legmegbízhatóbb czégg.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélcízm:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

A fedélzetre ugrott.
Az elkészedett kapitány ügyet sem vetett rá.

Dick könnyedén megérintette a vállát.

— Utasai fülkéikben vannak?

— Ott, — mordult rá a kapitány mérges hangon. — Valamennyi ott kuksol, ki se meri dugni az orrát, mert fél, hogy ezek leharapják. A fene egye meg a patkányokat.

— De bizony csak ne egye. Merre van az a három utas, akik hét óra után érkeztek a hajóra?

— Mit tudom én? — kiáltott a kapitány mérgesen. — kérdezze meg a patkányokat.

— Én már nagyon sokat köszönhetek a patkányoknak, nem akarok teljesen lekötelezettjük lenni, — válaszolt mosolyogva Dick és a fülké felé indult.

Az egyik kabinban egy néger látott foglalatoskodni. Pinczérnek látszott.

A világ minden népének minden osztálya érti a pénznek nyelvét, de talán egyik sem annyira, mint akár a szárazföldön, akár a tengeren a pinczér.

Dick ezt jól tudta.

Elővett egy ezüst dollárt és magasra tartotta.

A néger szeme csillogott.

— Igen, ez a magáé, — válaszolt Dick a sóvárgó és kérdezősködő szemek pillantására. — Hét óra után három barátom jött fel a hajóra. Látni szeretném őket.

— A 17. és 21. számú fülké, a hajó farán, — válaszolt sebesen a néger és kinyújtotta kezét a pénz után.

— Biztos?

— Egy hölgy és két ur? — kérdezte a fekete.

— Igen.

— 17. és 21.

— Melyikben van egy férfi egyedül?

— A huszonegyesben.

Odaadta a pinczérnek a pénzt és a fülké számaát vigyázva haladt végig a folyosón.

Megtalálta a huszonegyest. Be akart nyitni.

Zárva volt.

Dick kopogtatott.

Nem jött válasz.

— Nem kíván senkit sem látni, — gondol-

ta magában Dick. — Pedig nem szeretném ezt az ajtót betörni.

Ujra kopogtatott, most már kissé hangsabban.

— Nos? — hallatszott egy hang a szobából.

Dick felismerte Dr. Belmont hangját.

Valahogy ki akarta csalni a medvét az odujából.

Sürgönykihordó fiu hangját utánozva beszólt az ajtón:

— Egy táviratot hoztam, uram és azért 15 cent jár.

— Ki küldhet nekem ide sürgönyt, — mormogta magában a doktor és hallatszott, amint az ajtó felé jött.

Hátrtolta a reteszt és kiszólt a félig nyitott ajtón.

— Bizonyos benne...

— Most már bizonyos vagyok benned, — kiáltott Dick és abban a pillanatban már torkon is ragadta őt.

Belökte a szobába.

— Dick Miklós! — ordított fel megrémülten az orvos, amint támadója arcába pillantott.

— Igen, Dick Miklós! — szólt a titkos rendőr s míg az orvost lenyomta egy székre, a lábával megrugta az ajtót, hogy az becsapódott. — Ha kiáltani vagy ellenkezni próbálsz, lelőlek!

— Mit akar?

— Téged!

— Letartóztat?

— Igen. Itt az elfogatási parancs, — szólt s átnyújtotta a papírt, melybe az orvos bepillantott.

— Bankóhamisítás, mi? — szólt erőltetett nevetéssel az orvos. — Nem lesz ez a vád egy kicsit nehéz dió, mi?

— Nehéz volna, ha nem tudnák szembesíteni czimboráiddal és nem tudnám előmutatni azokat a hamis bankókat, amiket, mikor nekem adtad, azt hitted, Big Centernek adod.

— Ah! — kiáltott fel az orvos és dühösen nézett Dickre.

Majd egy gyors mozdulattal kabátja zsebéhez kapott és kirántott egy töltött revolvért.

Akár milyen gyors volt is, nem elég se-

bes Dick Miklóshoz, aki jól tudta, hogy az orvos a véletelig elkészedett ember és hogy nála a revolver nem pusztá ijesztgetés.

Dick Miklós teljes erővel rácsapott az orvos karjára.

Belmont felordított fájdalomában.

— Nyomorult, eltörted a karomat!

— Köszönd, hogy csak azt, — válaszolt Dick és felkapta a revolvért a földről és zsebre tette. — A fejedet is érhetné volna. És, figyelmeztetek, a második ott is fog érn.

— Semmit sem fogsz tudni rám bizonyítani.

— Gondolod? Bandád valamennyi tagját letartóztattam a Crosby-utcában és velük együtt elvittem a lemezeket, a sajtót és minden egyéb szerszámot, amit mesterségek gyakorlása közben használtok. Azt hiszem, hogy rászolgáltál a husz esztendei nehéz munkával szigorított fegyházra, — amit különben meg is kapsz.

Az orvos már csak makogni tudott.

Dick előhuzott két acél bilincset.

— Tartsd fel a kezeidet! — parancsolta.

Ha valami támadást merészelsz intézni, hát agyonlőlek. Mindennek vége, doktor és ideje lesz a dolgot fontolóra venni és belenyugodni sorsodba.

Az orvos, már amennyire bírta, előrenyújtotta kezeit és Dick csuklóira erősítette az aczélperecset. Akkor aztán Dick egy rendkívül nagy bilincset vont elő és azokat Belmont lábaira erősítette.

— Ez elég lesz! — szólt és leültette az orvost a padlóra. — Ha visszajövök, majd itt találalak.

Azzal kiment és behuzta maga mögött az ajtót.

„No, most megyek a tizenhetesbe és akkor munkám be van fejezve, — mormogta magában. — Itt a szoba.

Kopogtatott az ajtón.

— Ki az? — kérdezte egy hang.

Dick ismét egy ravasz fogást vett elő.

Sipító, vékony női hangot utánozva kér-

Csakis 12 cent a mi uj

DOLLÁROS GYÜRÜNK

A képek a gyűrük valódi szépségének még a felét sem mutatják. A gyűrük burokja aranyból készült, az oldalokon gyönyörű díszítéssel s bármily kezdőbetűt INGYEN vésünk bele. New Yorkban bomlanak e gyűrük után és hölgyek és urak, leányok és fiuk ugyan úgy hordják őket mint a gyémánt gyűrűket. A mi gyűrűnk rendes ára egy és két dollár darabonként, de ön megkaphat egyet tizenkét centért, ha öt fiatal barátjának átadja a jegyeket, amelyeket a gyűrűkkel együtt küldünk. Irjon erre a címre:

PARIS RING CO.,
75 DOREMUS BUILDING MONTCLAIR, N. J.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. posta, távirtda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasút volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzultációs orvos, a legkülönbébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

VESZÉLYBEN FORGÓ
KÖVETELÉSEKET

az Egyesült Államok minden területén
legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jóhírű amerikai irodája, ahova bizalommal
fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar
nyelvű megkereséseket is elintéznek.

PARK BUILDING, PITTSBURG, PA.
(3-ik emelet)

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezeltek, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindenféle betegségek gyorsan és sikeresen kezelhetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órak hétköznapon reggel 9 órától esti 8 óráig, ünnepnapi délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE

402 GRAND ST. — — — PITTSBURG, PA.

dezte:

— Ön az a hölgy és ur, akik ma reggel az orvos ural a hajóra jöttek?

— Igen, — volt a válasz.

— A doktor ur hirtelen nagyon rosszul lett, meglehet, meg is hal. Az orvos azt mondta, jó lesz önöket hívni.

— Megyünk, — volt a válasz és Dick halotta, amint az állítólagos Blake Károly mondta:

— Mi történhetett vajjon?

Mindketten az ajtó felé jöttek.

Amint a reteszt félrehúzták és az ajtó egy fél incesnyire kinyitott, Dick nekivetette vállát, az ajtó kicsapódott és a titkosrendőr benn termett a szobában.

— Dick Miklós! — kiáltott fel az asszony és halálsápadt lett.

A titkosrendőr a két elfogatási parancsot felmutatta.

Az a fiatal ember, aki valóban bámulatos módon hasonlított Blake Károlyhoz s aki a bűnös asszonynyal a kabint elfoglalta, olyan fehér lett, mint a fal, mikor Dick Miklós így szólt gúnyos udvariassággal:

— Engedjék meg, hogy felhívjam figyelmüket erre a két elfogatási parancsra.

— Engem ugyan nem visz el! — kiáltott fel az asszony, azzal előrántotta revolverét, Dick melléne szegte és meghúzta a ravaszt.

XIX. FEJEZET.

A diadal.

Dick Miklós a férfi részéről várta a támadást. Öt tartotta szemmel és kész volt arra, hogy az első jelére a támadásnak leüsse. Az asszonyt teljesen figyelmen kívül hagyta.

Ezt az alkalmat használta fel az asszony. Semmi sem menthette meg őt a jól irányzott lövéstől, csak a véletlen.

De az segítségére jött.

A férfi ott állott az asszony háta mögött s mikor ez utóbbi megrántotta a revolver ravaszát, megkapta a karját.

(Folytatása következik.)

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN
**NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA**
A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdézősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálása.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÖF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem osztott nyereség..... \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstautalvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros

Voorhis O. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1,000,000
Betétek több mint 15,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy erőfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázzhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur ..... Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur ..... South River, N. J.
Panykó István ur ..... New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferencz ur ..... Union City, Conn.
Getsy János ur ..... Torrington, Conn.
Sághy József ur ..... Wells Creek, Pa.
Torhán János ur ..... Yonkers, N. Y.

A PITTSBURGI FŐKIRODA
KÉPVISELŐI:

Friedl L. .... Steubenville, O.
Kováts A. .... Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur ..... Homestead, Pa.
Samu György ur ..... So. Sharon, Pa.
Andrejkesits Béla ur ..... Pittsburg, Pa.
NEVADA KÁROLY ur
utazó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az óhazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legregibb bankháza, saját épületében, 6th Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hítel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és főlösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fízet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kmlt közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeinek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, főlösleg \$350,000, takarékosbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylle ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fióküzlet Gratiot Ave., illet vezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.

Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Percel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékosbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave. Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és főlösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul személyi ügynékségének irodája: Fiume, Andrássy ut 23. Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.